

НАРОДЕН ТЕАТЪР "ИВАН ВАЗОВ" - С О Ф И Я

С т е н о г р а м а

Х У Д О Ж Е С Т В Е Н С Ъ В Е Т

София, 19.XII.1989 г.

2

НАРОДЕН ТЕАТЪР "ИВАН ВАЗОВ"

Стенограма

ХУДОЖЕСТВЕН СЪВЕТ

Състоял се в заседателната зала "Н.О.Масалитинов"
при НТ "Иван Вазов" на 19 декември 1989 година

НАЧАЛО: 16.30ч.

КРАЙ: 19.30ч.

О Т К Р И В А Н Е:

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

Другари,

Откривам заседанието на Художественият съвет при
следния

Д Н Е В Е Н Р Е Д

Обсъждане на пиесите:

- "ДАМСКИ БАНКЕТ В ЛОВНАТА ЗАЛА" от В.Мерешко, с режисьор-
постановчик Асен Шопов;

- "НА ЧЕТИРИ УШИ" от П.Шафър, с режисьор постановчик
Димитрина Гюрова;

- разпределение на двете пиеси.

2. Разпределение на пиесата "ОБРАЗ И ПОДОБИЕ" на
Йордан Радичков, с режисьор постановчик Младен Киселов.

3. Разни, в които имам един въпрос поставен от съюзния
комитет, който аз ще поясня. В тази точка - категоризация на ро-
лите от "Кендида".

Има ли някакви съображения за допълнения по дневния ред?

ВЕЛКО КЪНЕВ

Аз имам едно предложение. Първо да разгледаме това пред-
ложение на Съюзната организация, защото може би ще се наложи да
излезем по-рано от съвета, заради този ангажимент в това училище.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

Другари,

Съюзният комитет чрез др.Велко Кънев ме уведоми за тях-
ното желание и идея участващите актьори в дадена постановка да
присъствуват на заседанието на Художествения съвет за обсъждане на
постановката. Ние тук се занимаваме толкова години с тези неща и
аз съм длъжен да кажа, че тази идея не е нова. Тя е възникнала по-
рано, но не беше сметната за целесъобразна. Тук бяха изказани мнени-
я "ЗА" и мнения "ПРОТИВ". "ЗА е това, че хората, които участват
ще имат възможност да чуят оценка за своята работа. И от друга
страна "ПРОТИВ", че тяхното присъствие ще ограничи членовете на
художествения съвет да бъдат ясни и откровени докрай за качеството
на постановката и играта на всеки поотделно.

Такава е постановката на въпроса. Съюзният комитет повдига този въпрос и аз съм длъжен да го поставя пред Художественият съвет, тъй като е най-редно Художественият съвет да реши. Аз позовавайки се на досегашната практика и свидетел на практиката мога да кажа, че това не е целесъобразно. Аз искам вашето мнение за да отговорим на това искане, с което е натоварен Велко Кънев.

Имате думата.

ВЕЛКО КЪНЕВ

Предложението е да се направят открити Художествените съвети за приемането на спектаклите и открити художествени съвети за сваляне на спектаклите.

И второто предложение, което също споделих с др. Фучежиев в удобно и полезно време да се направи едно широко обсъждане на репертоарната политика в Народен театър "Иван Вазов", което е проблем № 1, и който трябва да бъде много сериозно, задълбочено обсъден – репертоарът до сега и репертоарът занапред.

МЛАДЕН КИСЕЛОВ

Аз подкрепям това предложение. Смятам, че това е естествено. От свое име мога да кажа, че нямам никакви задръжки дали да изказвам своето мнение в присъствието на участващите артисти.

ВЕЛКО КЪНЕВ

Тази идея възникна след Художественият съвет на "Кендида", където се получиха разнопосочни мнения, тълкувания, клюки, които обикновено винаги стават след като се обсъжда едно реализи-

рано тук произведение. Смятам, че има основание и има резон в това. Тук се поставя отговорността и докрай честността на Художествения съвет пред присъстващите участващи в спектакъла. Като предложението ни е право на присъствие от участващите актьори в спектакъла, без да имат право на диалог.

КОНСТАНТИН ИЛИЕВ

Аз съм присъствувал многократно на такива съвети. Има театри, където това е практика. Даже не виждам защо ако някой от участващите актьори иска думата, защо трябва да му се откаже. Друг е въпросът, че няма право да гласува ако трябва да се гласува нещо.

ДИМИТРИНА ГЮРОВА

Подкрепям предложението. Убедена съм, че е по-добре да го чуят директно, отколкото да им се предаде или препредава. Винаги става изопачение и деформация, която води до по-тежки последици ако го чуят директно.

ПЕНЧО ЛИНОВ

Приемам предложението по същите аргументи.

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА

Аз нямам нищо против предложението, но ще използвам момента на повдигането на този въпрос да се върнем преди преди заседанието на Художествения съвет – гледането на спектакъла, обсъждането му с режисьора, нарежисьорската колегия. Това е една форма която дава резултати в театъра. Не бих искала това да прозвучи

като задължителна форма за състава участващ в спектакъла да присъствува на художествения съвет. Тези, които желаят да присъстват, могат да присъстват.

МАРИН ЯНЕВ

Аз се присъединявам.

СТОЙЧО МАЗГАЛОВ

Аз се присъединявам не само за участващите, а и желаещите да присъстват на това обсъждане.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

Приема се предложението на Съюзната организация.

ВЕЛКО КЪНЕВ

Имаме още едно предложение. То е приемането на плакатите да става на Художествени съвети, така както се приемат костюмите, декора и т.н.

И последното предложение е за наградите на Съюза на артистите.

Ние трябваше да изпратим предложение за награди до Съюза на артистите в България за сезон 1988-1989 година. По писмото, което получихме, предложението трябва да бъде прието от Художествения съвет. И тъй като др.Фучеджиев беше зает ние не успяхме да проведем Художествен съвет и закъсняхме, но аз проведох разговор със Съюза на артистите и те ми обясниха, че дори месец януари, но ще се обсъдят тези предложения.

Аз предлагам сега да направим обсъждане и да внесем предложението до Съюза на артистите.

Др. Фучеджиев предложи да се съберем представители от партийното и профсъюзното ръководства и да направим едно предложение пред Художествения съвет. Групата се състоеше от актьори - 10 на брой и на заседанието взехме следното решение:

Заглавията, които предлагаме на вниманието на Художествения съвет са реализирани заглавия от миналия сезон: "Сън" - Иван Радоев, "Тайната вечеря", "Галилео Галилей" и "Източна трибуна"

- Предложението ни за наградата за режисура е на Младен КИСЕЛОВ за постановката на "СЪН" от Иван Радоев;

- Предложение за награда за женска роля ние не правим;

- Имаме две предложения за награда за второстепенна женска роля или епизов - за МИЛЕНА АТАНАСОВА за Шура от "Източна трибуна" и ДОРА ГЛИНДЖЕВА за Наташа от "Източна трибуна". Разбира се ние трябва да предложим една изпълнителка;

- Предложение за награда за мъжка роля - предложението ни е за НАУМ ШОПОВ за ролята на Доктора в "Сън" и за ролята на Анастас Попхиндов в "Тайната вечеря на Дякона Левски";

- Предложение за второстепенна мъжка роля или епизод - нямаме;

- Предложение за млад артист или млада актриса - това е една нова награда. Нашето предложение е за ЖАНА КАРАИВАНОВА за ролята на Атанаска в "Сън" като изискването е актьорът да не е бил повече от пет сезона на работа като актьор в театър. Когато е реализирана тази постановка Жана Караиванова е била в петия си сезон. Смятам, че е резонно да я представим за награда;

- Предложение за сценография нямаме;

- Предложение за костюми - МАРИЯ ДИМАНОВА за "Галилео Галилей" на Брехт;

- Предложение за награда за техническа сложност нямаме.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

Имате думата за съображения по предложението, допълнения и т.н.

СТОЙЧО МАЗГАЛОВ

Кой ще представи предложението в Съюза на артистите - Съюзният комитет или дирекцията?

ВЕЛКО КЪНЕВ

Съюзният комитет, но трябва да се гласува от Художественият съвет. Да ви прочета изискванията: (чете)

"Предложения за присъждане на награди могат да правят:

а/ Художествените съвети на театрите и институтите, съвместно с Дружествените комитети - но не повече от една кандидатура за отделна рубрика награди;

б/ Ръководствата на Творческите секции.

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА

Имам въпрос. От миналите години, когато се обсъждаха предложенията за награди за годината на сезона се изключваха наградите направени на прегледите.

ВЕЛКО КЪНЕВ

Нямаме такова условие. Принципът нагадените да не се награждават е вреден принцип.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

Другари,

За награда за второпостепенна женска роля са предложени две актриси. Да гласуваме по реда, в който бяха направени. Първо за Милена Атанасова. Моля, който е съгласен да вдигне ръка.

(ГЛАСУВАТ)

Седем гласа "ЗА".

Моля, да гласуваме за Дора Глинджева.

(ГЛАСУВАТ)

Два гласа "ЗА".

Остава МИЛЕНА АТАНАСОВА

СТЕФАН ДАНАИЛОВ

Ние не коментирахме за постановъчна работа, тъй като не е в нашите компетентности. За костюмите на Диманова в "Галилео Галилей" дойде спонтанно, тъй като на тези 10 човека, които правехме това предложение тези костюми много ни харесват.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

Велко, Твоите предложения, които бяха внесети тук се приемат. – първо, за присъствието на участващите актьори на заседанията на Художествения съвет за приемане на постановка и второ, приема се проектите за плакатите да се разглеждат пред Художествения съвет; трето, приема се предложението на наградите.

Моля, др.Димитрина Гюрова да предложи категоризацията на ролите от "Кендида", за да приключим с тази точка.

ДИМИТРИНА ГЮРОВА

Най - напред оцески за роля: МОРЕЛ - 3

КЕНДИДА - 3

ЮДЖИН - 3

БЪРДЖЕСТ - 2

Р.ГАРНЕТ - 2

ПОМОЩНИК НА ПАСТОРА - 1

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

Имате ли възражения по категоризация за роли? Няма.

ДИМИТРИНА ГЮРОВА

Категоризация за изпълнение предлагам за двамата изпълнители на ролята на Помощник Пастора да се вдигне на 2. Предлагам на Бърджест на Рачко Ябанджиев да се вдигне на 3. Аз ви съобщавам само разликите. Другите остават като категоризация за роли, като имам предвид крайният резултат за втори състав, този който излезе пред публика.

ВЕЛКО КЪНЕВ

Рачко Ябанджиев е пенсионер и не се точкува.

МЛАДЕН КИСЕЛОВ

Аз съм за предложението направено от режисьора на постановката.

БАНЧО БАНОВ

И аз съм "ЗА".

ВЕЛКО КЪНЕВ

И аз съм за.

Искам да отбележа, че проблемът с публиката през месец януари е катастрофален. Ние сме изправени пред това да играем пред празни салони на много от пиесите, за които ще вложим труд да ги възстановяваме и да ги правим. Смятам, че проблемът с публиката ще се задълбава и по този повод мисля, че ръководството на театъра трябва да вземе екстрени мерки на това, какво се играе и какво трябва в най-скоро време да се заиграе за да можем да вкараме публика в салона. Всички знаем какви са обстоятелствата около театъра. Ето защо имам предложение наново да се преразгледа какво ще се възстановява, за да не се губи време за излишно възстановяване на спектакли, които няма да гледа никой, а те не са малко. Да се помисли за тези спектакли, които са много остарели вече и са по над 150 представления вече и които също не събират публика. Като се огледа реперетоара да се разбере, че остават максимум 2-3 пиеси, които за сега могат да укрепят положението.

Едната възможност да се вкара публика е да се слагат повече представления на гледаните пиеси, но това също не може да реши въпроса, защото те не са много. И втората възможност е колкото се може по-скоро да се вкара ново заглавие на голяма сцена, като отпадне едно от тези заглавия за камерна сцена, за да може да се даде възможност на хората да работят и да може най-късно месец февруари да влезе ново заглавие.

Това е задължително според мен за театъра, защото театърът влиза в истинска криза след като няма кой да ни гледа. Това е въпрос над въпросите.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

През месец февруари ще излезе "БЕСОВЕ".

ВЕЛКО КЪНЕВ

Аз се съмнявам дали ще излезе през февруари. Имайки предвид начинът на работа и т.н...

ПРЕД

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

По повод на забележката на Велко Кънев аз съм съгласен. В същото време искам да кажа, че съществува една практика във вла- чене на постановъчната работа, която на нас не ни дава възможност да въведем обновяване на репертоара. Очевидно има и грешки по ре- пертоара – заглавия, които ние включваме без да очакваме голям успех от тях. Но е важно и другото, че ние не можем даработим по- енергично, с по-скъсени срокове за да изкарваме по-голяма продук- ция.

АСЕН ШОПОВ

Аз понеже го възприемам като забележка, ситуацията в театъра, която Велко Кънев рисува. Тя е такава и по-точният израз вероятно е оценка на състоянието на нещата и оценка на състояние- то на зрителя, който очакваме. Картината е точно такава. Служба "Организация" пишат за това, че никой не проявява елементарния интерес, който до вчера е съществувал, пречупен от един факт, че сега не ми е до театър или поне не ми е до познато или износено. Т.е. представленията не са стари.

Аз също считам, че това е въпрос над въпросите. И той има пряка връзка с това, което др.Фучеджиев каза за темповете и начина на работа. То е ситуация, с която ние трябва да се занима- ваме.

КИРИЛ ВОДЕНИЧАРОВ

Това, което каза Велко Кънев, аз щях да го изнеса като по-точна информация, с бройки представления и т.н. В момента имаме само 13 представления на нашия афиш. Никога до сега не е било такова нещо. Тази цифра не е в реалности по отношение на зрителският интерес, тъй като примерно "Чичовци" няма зрителски интерес, "Хамлет" няма зрителски интерес, "Пред залез слънце" също, "Животът на Галилей" независимо от това, че е нова пиеса, дори когато се въртяха в началото премиерните представления нямаше интерес към нея.

"Дон Жуан" е изиграна пиеса, "Черна комедия" ние сами я амортизирахме в последните две години. Тя беше задушалка за голямата сцена и освен това я играхме на доста от големите сцени из София.

Общо взето остават две или три заглавия, които в тази ситуация не предизвикват особен зрителски интерес. Аз съм загрижен, защото се занимавам именно с тези въпроси.

При всички положения възстановки ще има защото ние просто нямаме репертоарни заглавия. Тези възстановки са свързани с 2-3 репетиции. Нека да опитаме. Ние не можем само едно и също заглавие да слагаме в репертоарният афиш- Той е толкова обеднял в момента, че едно заглавие ако излезе ние няма какво да сложим.

ВЕЛКО КЪНЕВ

Не трябва да забравяме, че принципът на организация се променя. Хората не могат да бъдат лъгани. Ние не можем да ги лъжем, че е хубаво. На това никой няма да повярва.

БАНЧО БАНОВ

Аз искам да взема отношение по това, за което говори Велко Кънев.

С литературното бюро наскоро се занимавахме с този въпрос и само споделям тревогите, които тука бяха изнесени пред Художественият съвет. Мисля, че съм длъжен да споделя пред Художественият съвет, това до което стигна литературното бюро. Ние първо трябва категорично да бъдем наясно, че в театъра трябва да се работи не както се работеше до сега.

СТОЙЧО МАЗГАЛОВ

Късно го казваш Банчо, защото много хора преди тебе го казаха това нещо.

БАНЧО БАНОВ

Във връзка с това Литературното бюро предлага, следните извънредни мерки. И тъй като ние нямаме възможност да чакаме до средата на февруари, да мине премиерата на "Бесове", предлагаме да се обсъди възможността от момента, когато сцената е готова за репетиции да се мине на сутрешни и вечерни репетиции - по две репетиции на ден, с оглед на 15-20 януари да излезе "Бесове".

Литературното бюро предлага твърдо да не се отказваме в никакъв случай от комедията "Районна болница", която мисля, че ще доведе в театъра публиката. Ние смятаме, че "Районна болница" трябва да се изнесе на голяма сцена в съкратени срокове. Част от тези репетиции, които ще отнемат време в срокът след като се започне въобще гласуваните репетиции, част от тях да се направят предварително. Става дума за пиесите, в които се вкарват нови актьори. Нищо не пречи, тези репетиции да се направят вечерно

време.

СТОЙКО ЧАЗГАЛОВ

Велко Кънев повдигна изключително важен въпрос, бих казал даже съдбовен въпрос. Жалко, че сега се повдига този въпрос, защото той може да отнеме време за цял Художествен съвет. Мисля, че не това трябва да приказваме в констатацията, че нещата са лоши и че няма какво да се играе, а трябва да търсим причината защо се е стигнало, как се е стигнало дотова положение. Аз предлагам, другарят Воденичаров да извади театрите от няколко години и да направи сметка, колко престои празни е имало на камерна и на голяма сцена. Да видим колко възможности са пропуснати да се направят пиеси през тези години. Защото в едно предприятие един цех престане ли да работи, така както не работи сега камерна сцена, защото на нея в момента има само представления, то цялата преса ще гръмне от това, ~~че~~ че цехът в еди кой си завод не работи. Защо не работи тази камерна сцена? До сега на нея можеше да се върти ново представление. Кога излезе "Кендида" - на 10, 11 ноември, а сега сме вече краят на декември месец.

Аз много държа на това, да се направи една такава сметка. Защото ние непрекъснато говорим за правилно планиране на работата, а никога не се е поставял този въпрос - нито от директора, нито от парт.секретар да се реши този проблем. Отчита се като факт, като дело, че трябва да се направи така, а не се направи така. Защо? Да се постави въпросът способно ли е ръководството на театъра да организира този производствен процес в този театър. Или нарочно го прави така за да създава социални напрежения в състава на театъра. Ако ръководството на театъра е неспособно да

организира този трудов процес нека да се замисли. Ако е способно и нарочно създава такова напрежение, значи съботира и създава напрежение в състава на театъра. Как може такова нещо – да се изправим пред един такъв факт, че няма какво да играем. Колко загубено време и на голяма сцена и на камерна сцена. Др.Фучеджиев казва, че тука работели режисьорите. Ами като ги видите, др.Фучеджиев, че работят калпаво ще им отнемете постановката и ще ги изгоните от театъра. Но да правял цялата работа на театъра, това не бива. Нека да се направи един сериозен анализ на това, да се види колко време сцените не работят.

Др.Фучеджиев, положението е много тревожно, защото вие сте член на партията, вие сте комунист, тук седи парт.секретар и когато по коридорите на театъра плюят директора на театъра и Стефан Данаилов, те плюят партията. Защото вие в момента представлявате партията. Значи партията е неспособна да организира работата на един театър. Какво да направим тогава? После се чудим, защо партията се провали, а как няма да се провали? Щом като в един театър се проваля, тя се проваля и в цялата страна.

АСЕН ШОПОВ

О обратно – след като държавата с вчерашна дата се е провалила, значи театърът е в заварено положение и трябва да тръгнем от тук нататък.

Страхувам се, че това е разговор, който ангажира съзнанието на състава на театъра. Ние имаме тука по-конкретни или по-работни измерения на същите проблеми.

И второ – страхувам се, че изконсумирането на време ще ни доведе до панически действия, които не водят до нищо особено.

Аз предлагам без страх и усукване около картината, такава каквата е тя, разглеждайки проблемът, който Велко Кънев постави, със заглавията хироргически да преценим и да решиме, но и нямаме 13 заглавия. И ако те са 4 или 5, колкото и това да ни затруднява да насочим вниманието си към това, с цел да няма загуба на енергия, време и средства в това отношение. Спестеното, икономисаното време да организираме в едни по-спешни мерки за работа. Ние имаме дежурна пиеса и нищо друго за сега. И днешна дата, която заседаваме с намерение да разпределяме пиеси, трябва да се опитаме да успоредим някакви действия, които професионално, творчески със съдействие във всички посоки, колкото могат да съкратят срокове и темпове с апел към хората. Защото въпросът, който се постави тук има едно друго измерение, което не присъствува в момента. Тази постановка е въпрос с възстановяване на заглавията е по-малко организационна, отколкото постановка на състава, който ще трябва да играе тези постановки. И той вече реагира на това защо не възстановяваме това нещо, което включва една опасност – конфликт на сцената, нетворчески, непрофесионално, непродуктивно. Конфликт, конфликт, но той няма да бъде продуктивен. И аз дълбоко се съмнявам в неговата ефективност. Сега тази дума започва да ни бие по главите защото става дума какво ще вкараме в залата и какво ще изкараме от там.

Предлагам да се върнем към другата точка да видим тя дали ще постави някаква реалност на масата и обратно, към обсъждане на въпроса по принцип, след като имаме решение за това, че разполагаме с две намерения или нямаме и тях. Предварително чувам, че съществуват възражения. Незнам от какво естество са възраженията и те могат да ни доведат до още по-неблагоприятна ситуация.

Аз мисля, че двата въпроса са вързани, т.е. планирани действия за близките дни или за времето, което ни остава да приемем, че месес януари ще стъпим на сцената в петте месеца работни, които ни остават, какво ние можем да направим. Така, че към средата на февруари да наложим някакъв ритъм в работата на театъра. Иначе няма защо да храним илюзии.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

Минаваме към първа точка от дневният ред.

Искам само да обясня на Велко Кънев начинът, по който той на мен ми каза, че през февруари няма да излезе "Бесове" – тази работа е едно от обясненията защо ние не можем да вадим продукция. След като се репетира толкова време, вярно не на сцената, но аз смятам, че времето за "Бесове" до 15 февруари е достатъчно за да излезе премиерата. Ако ние не направим това, може утре да питате другият директор след мен.

Аз предлагам да се върнем към първа точка, както предложихте тука, да направим нашите предложения и в духа и на това, което се направи като констатация и за публиката, и за начина на работа на ръководството, и за планирането, и за използването на свободното време да видим какво може да се направи. Като имаме предвид, че имаме една постановка, която трябва на 15 февруари да излезе. До 15 февруари, както ние тука смятахме нещата, може да излезе една пиеса на камерна сцена и едана пиеса, която предлагаме също така на вниманието на художествения съвет.

АСЕН ШОЦОВ

Така казаната от Велко Кънев фраза е вярна. Тя не търпи

реакция - щом вие всичките така приказвате, кой може нещо да направи? Трябва да има яснота или съзнание по характера на вида дейност или процеса, или психологията на самото творчество в театъра, което е най-малкото комплицирано от факта всичките месеци, които са натрупани като работно време преди стъпването на сцената работят с обратен знак. Те са непродуктивни, а обратно - деструктивни, те разрушават. Това нещо трябва да се преодолее и да се впрегнат затормозени, забоксувани хора да стигнат до точката на нормалното творчество. ~~Дихи хм хм хм хм~~ Реалната картина е една програма от 13 заглавия за възстановяване, там ще настъпи - вие не знаете какво. И успоредно с това фиксираната дата 15 февруари - това не може да стане. И ние можем да разсъждаваме нормално ако знаем, че това трябва да стане на всяка цена с даване на коловоз да мине този влак. Иначе няма да стане и това е всичко, с което можем да бъдем полезни пряко на вас. като човек, който стои на точката отговорник, освен ръководството. Никаква друга илюзия.

Второто, което искам да кажа. театърът не може да се дезангажира от факта, че прави Достоевски, прави "Бесове" без ни какво значение кой го прави и колко ще му мелим на главата прави или не прави, организира или неорганизира добре своята собствена работа. Т.е. театърът ако не застане с всичката амбиция да направи "Бесове и с всичките възможни помощи на човека, който го прави и на съставът, който го прави да го направи, ние ще демонстрираме само неспособността си от автор и заглавие да направим факт, художествен факт.

Конкретно - решаването на въпросът с излишъци от заглавия във вид на натовареност на сцената, трябва да се разчистят напреженията и да се мобилизират действията по "Бесове" за да се

реализира премиерната дата на дежурната пиеса. Всеки друг ход ще предизвика взривна реакция вътре в състава и такава бъркотия, която до никъде няма да ни доведе. И успоредно с това, каквото можем да предложим с хора пряко не заети в този процес да преподготвят следваща продукция – друг ход нямаме. Това е ситуацията в която съществуваме.

Така че да видиме тези задачи могат ли да тръгнат нанякъде, за да знаем когато обсъждаме въпросът със заглавията и условията с излизането на "Бесове" пакет ли движим или се занимаваме с един проблем. А когато се решава въпросът само на единият проблем, а след това на другият възникват точките, които почват взаимно да се блъскат.

Затова предлагам ако тука ще влезнат в работа две заглавия, които няма да конфликтуват с третото, което е маркирано като дежурно заглавие и тогава да разсъждаваме какво да направиме.

ДИМИТРИНА ГЮРОВА

За селекция съм на заглавия, които съществуват да не се възстановява всичко, а само онова, което е перспектива за зрител и съм решително против решението на Литературното бюро за двукратни репетиции на ден, след като това няма да реши художественият проблем на "Бесове". Това е непродуктивно. На пръв поглед изглежда, че репетициите се удвояват, но резултатът съвсем не е такъв. И тук има специалисти и режисьори, и актьори, които биха могли да го потвърдят това нещо. Две репетиции на ден това не означава същият художествен резултат. Според мен "Бесове" е дежурна пиеса, трябва да си върви като дежурна пиеса с възможните ускорения по линия на организацията, но не по пътя на прекратяване.

не на представленията и по две репетиции на ден. Това не решава въпросът.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

Воденичаров, кои заглавия биха били полезни заглавия.

КИРИЛ ВОДЕНИЧАРОВ

Аз ще ви изброя заглавията на голяма сцена:

"СЪН", "ТАЙНАТА ВЕЧЕРЯ", "ЧИЧОВЦИ", "ХАМЛЕТ", "ПРЕД ЗАЛЕЗ СЛЪНЦЕ"
"ЖИВОТЪТ НА ГАЛИЛЕЙ", "ОПИТ ЗА ЛЕТЕНЕ", "ЧЕРНА КОМЕДИЯ" и "ДОН
ЖУАН" – това са деветте заглавия.

АСЕН ШОПОВ

На кое заглавие можем да разчитаме, че ще влезе публика?

КИРИЛ ВОДЕНИЧАРОВ

"СЪН", "ТАЙНАТА ВЕЧЕРЯ", "ОПИТ ЗА ЛЕТЕНЕ".

АСЕН ШОПОВ

Аз мисля, че трябва да се извади "Сън", "Тайната вечеря", "Черна комедия" и "Дон Жуан" като продукт, който продаваме успешно горе. А с останалите заглавия трябва да анализираме положението.

Аз имам мнение. "Пред залез слънце" няма технологически проблем за възстановяване.

МАРИН ЯНЕВ

Аз влизам като нов изпълнител в тази пиеса.

АСЕН ШОПОВ

Имам конкретно предложение, свързано с това, че режисьорът в момента не може да вкарва актьор до излизането на "Бесове", това представление да се задържи като нещо, което след премиерата на "Бесове" може да се качи на сцена при въвеждането на актьорът, от страна на режисьорът, който ще се освободи. Тъй като проблемът за мен все пак опира смисълът или безсмислието долу - т.е. да се освободим от онези заглавия, които нямат смисъл срещу публиката, а поглъщат много труд и време. Така че щом като по принцип съществува въпросът за въвеждането на актьор да се запази представлението и сега да се сложи настрана - т.е. сега да не се занимаваме с него. Това заглавие отпада от бройката до излизането на "Бесове".

БАНЧО БАНОВ

Аз не съм съгласен с това предложение. Това е представление, което е живо и трябва да се играе. Ролята за влизаният актьор е дуетна и спокойно може да се подготви без да е необходима голямата сцена.

АСЕН ШОПОВ

Ако е възможно влизането на актьорът, някакси успоредно с работата на режисьора, но тук трябва да бъде той и да коментира. Ако Енчо Халачев поеме такъв ангажимент няма никакъв проблем на еди коя си дата да се сложи възстановителна репетиция и представлението да се изиграе.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

Енчо Халачев ще поеме този ангажимент.

АСЕН ШОПОВ

Значи с "Пред залез слънце" е ясно.

Какво ще правим с "Опит за летене", "Животът на Галилей" и "Хамлет"?

МЛАДЕН КИСЕЛОВ

За "Опит за летене" са нужни три репетиции за влизане на нов изпълнител и представлението е възстановено. Три репетиции на сцена.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

"Опит за летене с три репетиции.

Както разбирам "Чичовци", "Животът на Галилей" и "Хамлет" трябва да ги свалим от репертоара. "Чичовци" може да мине за дневно представление и не трябва да пада. Да свалим само "Животът на Галилей" и "Хамлет".

СТЕФАН ДАНАИЛОВ

Аз поддържам това предложение, като предлагам "~~Хамлет~~" да се прибере декорът на "Хамлет" в склада с евентуалната идея през летните месеци да се играе на вълн. По този начин може конкретно да се говори.

На "Животът на Галилей" са изиграни десет представления. С опит на една по-добра реклама тази пиеса трябва да се възстанови. Въпросът е дали тези възстановки на тази постановка могат да минат на мястото от 22 до 24 като възстановителни на мястото на "Пред залез слънце", като решаваме, че той ще се работи след 15 януари.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

Не сме решили така. "Пред залез слънце" си върви по реда.

АСЕН ШОПОВ

Аз лично предлагам "Животът на Галилей" да бъде свален от репертоара.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

Да направим рекапитулация:

"Сън", "Тайната вечеря", "Пред залез слънце" – с това изтегляне напред на представлението, "Дон Жуан", "Черна комедия", "Чичовци" – за дневни представления, "Опит за летене" – трябва да се реши въпросът кога Младен Киселов ще получи време за трите репетиции на сцена.

КИРИЛ ВОДЕНИЧАРОВ

Нямаме готовност с декора и по-рано от 24 декември "Бесове" няма да слезе на сцената.

АСЕН ШОПОВ

Сцената няма да бъде готова. Немците немогат да си свършат днеска работата, а заминават за коледните празници. С електрониката по механиката долу работата е на 1/3. Ние се занимаваме с планиране на нереалности.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

Първанов, тук се занимаваме с програмата, която трябва да започнем работа на сцената на 24.XII и сега др.Асен Шопов не

от лошо чувство, а на базата на оценка поставя въпросът, че това няма да може да стане.

ЛЮДМИЛ ПЪРВАНОВ

Тази програма ще се изпълни - на 22 декември ще се вдигне завесата.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

Значи продължаваме работата, така както е планирана с тези пиеси, на които се спряхме.

Сложен е проблемът с "Опит за летене", където трябва да има три репетиции на сцената.

КИРИЛ ВОДЕНИЧАРОВ

И той има три последователни репетиции, така както иска и плюс една-две репетиции горе. Но това значи, че ще отнеме Велко Кънев и някои други актьори, участващи в "Бесове" Понеже не се знае как точно ще се предаде сцената, затова тези дни, в които няма обявено представление ние ги слагаме за да може сцената да се подреди спокойно - да може да се усвои декорът, движението на цигите, защото може да възникнат технически проблеми. Нетрябва в самия ден да планираме тези репетиции.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

Изпълняваме програмата без "Хамлет" и "Животът на Галилей".

АСЕН ШОПОВ

Трябва да се реши ясно този въпрос, защото на сцената

има едри парчета от декора. Ако не се възстановява "Животът на Галилей" тези парчета да се изнесат и да се закарат в склада. Те ще се запазят ли или се разрушават.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

За "Хамлет" е ясно.

За "Животът на Галилей" можем ли да процедираме по същия начин или не? Неможем. Сваляме го.

СТЕФАН ДАНАИЛОВ

Другари, това е един труд на 35 човека, който не е реализиран. Нека да опитахме.

....

Стоян Алексиев репетира и хвърли такъв труд и не бива с лека ръка да се решава.

АСЕН ШОПОВ

Стоян Алексиев не бива да се намесва в разговора. В момента има мотив – представление изиграно 10 пъти и ние трябва да бъдем достатъчно принципи. Не се получи контакт с публиката, за да бъда конкретен към себе си включвайки създамата се ситуация. В създамата се ситуация аз не мога да очаквам вчерашният организиран нормален поток в театъра. Аз днес очаквам отдръпване на зрителя и това мепретиснява. Това е въпрос на театъра и на Художественият съвет.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

Както виждате нещата рефлексират до мен. И ние затова

разговаряметука и уточняваме заглавията. Аз искам един старт. Ние трябва да установим тука този старт, с който театърът ще започне както и за новите постановки, а после другите въпроси ще ги коментираме.

СТЕФАН ДАНАИЛОВ

Аз съм за това да се възстанови представлението, Ние така и ~~я~~-така имаме дупката между 27 и 29 какво ще се прави? Сцената седи празна. Младен Киселов не може да влезе в репетиции с "Опит за летене". Сцената остава празна. По-добре това да се възстанови, да се опита и да се види.

МАРИН ЯНЕВ

Започнахме този разговор и изведнъж възникнаха проблеми от различно естество – от това грижа за колега, за актьор и разни такива съображения, които минират целият разговор тук, ~~я~~ който водим от един час. Започнахме и се връщаме към първоначалният списък и се обезсмисля целият едночасов разговор. Започнахме от тревогата на Велко Кънев, която я споделяме всички и искаме да направим нещо да тръгнем в някакъв друг ритъм, а започваме да се връщаме към старите си стъпки и към старите си съображения. Да се даде шанс – добре. Ако така трябва да разсъждаваме, тогава да пробваме едно представление и ако не се получи на следващото го махаме. Нали имаме опит от предните представления.

СТЕФАН ДАНАИЛОВ

Тогава трябва да се разговаря с Енчо Халачев и постановъчният екип, дали те имат готовност да слезем на сцената. На 25 има планировъчна на "Бесове", възможно ли е на 25, 26, 27, 28

и 29 да се репетира сутрин и вечер.

МЛАДЕН КИСЕЛОВ

Може ли "Опит за летене" да се изтегли в тези дни декемврийските и само една репетиция да остане в деня на спектакъла. Като преди представлението актьорската репетиция да бъде следобедна. И в такъв случай денят 9-ти сутринта да се използва за "Бесове". В смисъл такъв - трите дни, които са дадени през януари за репетиции на "Опит за летене" ако ще помогнат на "Бесове" да се дадат на "Бесове, а те да отидат в края на декември, като възстановителна една следобедна, за припомняне.

АСЕН ШОПОВ

Имам конкретно предложение. Да приберем "Животът на Галилей" и "Хамлет" в складовете, да се облекчи този списък със заглавия, които лесно могат да отидат на афиша за публика и при нормализиране на положението нататък, успоредно в това да се опитам да събера част от представлението във време с отпадане на някои неща от него и да се получи някаква нова редакция, която да съхрани заглавието за театъра.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

Да приключваме.

Трите дни декемврийските остават за "Опит за летене". Марин Янев си влиза в "Пред залез слънце". "Животът на Галилей" и "Хамлет" отиват на склад.

За представлението и за "Бесове" се разбрахме. Сега да решим въпросът за другите две заглавия, въпросът, че това за което

сега тука се обвиняваме и за което аз главно съм обвиняван да не се повтаря. Т.е. да можем да излизането на "Бесове" да извършим подготовка на две представления "На четири уши" на Димитрина Гюрова за камерна сцена и това заглавие, което предлага Асен Шопов.

Ние днес умувахме с Младен Киселов. Има една засечка с Константин Цанев. Ще говорим по този въпрос пак и ще се намери разрешение.

Предложението за "Дамски банкет в ловната зала" на Асен Шопов е за голяма сцена.

ВЕЛКО КЪНЕВ

За пиесата на Асен Шопов аз съм за влизането ѝ в репертоара и споделям мнението, че е и за голяма сцена.

СТЕФАН ДАНАИЛОВ

Аз поддържам това мнение, тъй като веднага след като излезнат "Бесове" да слезе на сцена, залата ще е свободна - т.е. да не се изпуска този празен ход.

СТОЙЧО МАЗГАЛОВ

Аз приемам и двете пиеси, макар, че "На четири уши" ми се струва твърде етюдна работа, за млади хора, които могат да си направят една хубава игра.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

Сега се намираме в такава критична ситуация, че е трудно отново да отложим въпросът. Аз предлагам да приемем това заглавие, да го пуснем в работа.

СТОЙЧО МАЗГАЛОВ

Тогава нека да се сложат по два състава за да работят по-повече момчета и момичета.

МЛАДЕН КИСЕЛОВ

Говорих с актьори от Перник, които казват, че пиесата има добър зрителски успех.

КОНСТАНТИН ИЛИЕВ

Отчитайки сложната ситуация в театъра, много е важно дали Асен Шопов и може би е необходимо все пак да сподели някаква представа върху работата на тази пиеса. Защото тя има много положителни страни, т.е. че ще ангажира дамски състав, че би могла да бъде ефективна и т.н. Заедно с това, според мене не е достатъчно добре написана. Тя е едно много интересно начало, но особено в драматургията винаги може да се напише едно ефектно начало, но после нататък къде ще отидеш? Цялата история ми стои доста конструирано. Дори от чисто психологически план ми се струва, че има доста неверни неща, които аз ако бъда драматург на този спектакъл, както се очертава, от сега заявявам, че ще бъда много затруднен да бъда полезен на режисьора. Програмата ще я направя, но когато вече се стигне до сцена и трябва да се обяснява защо и как, лично аз на доста неща няма да имам отговор, но дано режисьорът да има. Затова смятам, че все пак е важно да изложи някакво становище за да имаме някаква увереност, че не се хвърляме в нещо панически, което предвидително стои много неизвестно.

Пиесата на П. Шафър е написана много професионално. Той това го може, но това, което казва Ст. Мазгалов мисля, че е факт.

Нещо особено ново и особено актуално, на зрителя н е казва. Всички неща в пиесата са важни и направени добре. Особено да ангажира днешният зрител с нещо - не.

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА

Аз искам да се присъединя към К.Илиев, защото пиесата на Мерешко издадена през '87 г. е писана по-рано и все пак визиращ един по-друг контекст на влизането на литературата в една действителност. Тя има неща, които са доста кодирани не за съветският зрител, а за нашият и засягайки един проблем с психиатрията много значим в един неотдавнашен период на съветската действителност ми се струва, че пиесата и авторът (ще цитирам думи на Гунчаров) "Търси малко виновникът точно в посоката, която предварително се знае, че не е". При цялата ѝ ловкост, нещата като психологизъм някъде са манипулирани от самият драматург. Все пак режисьорската защита да не е на сляпо тръгване към един за мене очевиден литературен проблем.

МАРИН ЯНЕВ

Изхождайки от настроението, с което започнахме разговора за нашият репертоар и зрителският интерес и констатацията, която ни наведе на тези мисли мисля, че би трябвало с особена сериозност сега, а и от тук нататък да подходим към подбор на заглавията в нашия репертоар.

Пиесата на Мерешко ще ни удовлетвори в голяма степен във вътрешните наши проблеми - прекрасни, хубави, ефектни роли ще получат доста жени, някъде може би и по две на роля, неznam намеренията на Асен Шопов, но си мисля, дали това, тези проблеми ще интересуват нашите зрители. Страхувам се, че този проблем е твър-

де много затворен в проблематиката на една страна, чиито наши проблеми са сходни с нейните, но и съвсем не и единични. Имам притеснения от единственият прочети, че много от нещата ще чуждеят на зрителя. Лично на мен ми чуждееха, а без да съм специалист в пиесането на пиеси усещам, че тя започва наистина много любопитно, но особено в средата и малко преди края започва да боксува, става ми скучно и безинтересно. И ако не бъде докрай доверчив към Асен Шопово, че той нещо там би могъл да внесе в поставянето и интерпретирането на този текст се рискува да стане неинтересно, даже незабавно, тъй-като в началото има такива моменти. Мисля, че целта ни да направим някакъв поврат в нашата репертоарна политика, в интригата, която ще подхвърлим към зрителя, която трябва да има нови неща, нещо което до сега в този театър не е правено или рядко е правено, тази пиеса като че ли не отговаря на тези изисквания. Пак казвам - от вътрешна проблематика, от вътрешен интерес на театъра тя наистина върши някаква работа, но това не са интересите на публиката. Днес тя от нас ще иска много по-открито, много по-честно да говорим за нашите проблеми, за днешният ден, за това, какво става днес у нас. Разбира се нямам предвид репликовата драматургия, която според мен изживява времето си. Но от интрига към зрителя ние сме длъжни да ѝ поднесем нещо ново.

С това неискам да спирам процесът, тъй като е тревожно времето и ние нямаме време да се оглеждаме тепърва да търсим и да обавим нещата, но лично аз имам упасение, че няма да отговорим с тази пиеса, не говоря за спектакъла, дано бъде неопровергаем, няма да отговорим на интересът на днешният зрител и най-малкото ще вкараме млади хора, от които ние се нуждаем.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

Давам думата на Асен Шопов да изрази своите възгледи.

АСЕН ШОПОВ

Аз неискам да бъда предизвикателен. Бих искал да бъда пунктуален. Доверявайки се на опита и усета за драматургията на Константин Илиев, който казва, че пиесата започвайки по един начин е не добре списана, не разбирам какво точно значи това, но ме кара да мисля, в сравнителния смисъл, когато се отнасяш към едно заглавие, което може да бъде по-малко добре или повече добре списано, търсейки от спектър възможности в конкретната ситуация какво да вземеш. Това значи, че пиесата е дошла като тези предложения пред вас в резултат на търсене на заглавие, което да отговори на конкретна ситуация и тя в този смисъл – вече го коментирахме на миналият съвет, е едно благоприятно стечение на обстоятелствата, като възможности в рамките на свободния списък, като съветско заглавие и съответно балансът на един репертоарен афиш адресирано за камерна зала и като въпреки обемът на пиесата и 10-те действащи лица, т.е. въпреки това, че е за голяма сцена, което е верно е допустима или възможно да бъде третирана на малката сцена. Тя така се е появила и би могла да бъде поставена и тук, и ту, и тук... Успоредно с това обаче, прочитайки пиесата съм я възприел без никаква конфронтация вътрешна моя като усет и оценка на един материал, особено благоприятен със театралната система за работа, но и нещо което искам да защитавам, в случая неговата смислова страна. Тази смислова страна се корени във факта, че аз лично не бих могъл да подхожда към заглавие, което може да ме ангажира атрактивно. Един атрактивен материал, в който да не мога да вляза с някакво намере-

ние. Може това да е моят дефект, но в този смисъл смятам, че ефектното начало за което става дума се отнася до експонирането на големият брой персонажи. Ефективността идва ритмично през пет страници афиширане на нов персонаж, който непознати помежду си са една естествена ситуация на екстравагантно драждане или конфликтване и напластяване на чувство за това, че нещо се движи. И там където всичкият персонаж се събира и започва развитието на пиесата е коментарът за това, че тя започва да буксува. Точно за тази част аз мисля, че тя започва да ракрива своята дълбочина като материал, който не се изчерпва със сюжетна острота, а има синонимен характер ако мога да си позволя този израз за яснота. Т.е. тя приказва образно за една обща картина, която иска да написува чрез малко закодирани в характеристики и жанрови остроти символи.

Не съм съгласен с това, макар че то е обяснимо, че авторът или пиесата манипулирайки нещо или пък просто търсейки виновния не там където той се намира. Съмнявам се, че авторът търси такъв вид вина, което да бъде адресирано конкретно, да бъде пресонифицирана, а търси другата вина, която е вината за усещането на състоянието, до което едно общество може да стигне или може да дойде в резултат на собственото си участие в изследвания процес. Обяснимо е, защото един прочит на пиесата връща съзнанието назад, което като в криминалето докрая неможех да разбера и като че интригата ме води към кой е убиецът, а не съм видял някаква красота в изпълнението, която при повторно гледане на филма от подобен род започвам да виждам неща освободен от тази интрига. Т.е. вторият прочит е задължителен за да започне оценъчният момент на материала. Този момент е свързан с факта, че се рисува една такава картина на състоянието на света, в който ние съществуваме,

който по отношение на категориите, с които ние боравим от тази гледна точка няма абсолютно никакво значение дали това е понятно на съвестният зрител и е отнесено до онази действителност или е понятно на този зрител, ангажирайки проявление, явление в нашата действителност, толкова равностойни, еднозначни, колкото днес процесите и явленията в които съществуваме се оказаха, че са равностойни с всичките си нюанси на проявление, равни за цялата общност в която съществуваме, сълъскайки се с деформациите и с израждането на картината от всички възможни проявления, които времето е натрупало.

Не става дума за някаква психиатричност характерна за тях, нехарактерна за нас, а става дума за съотношението кой е лудият и кой е нормалният. Вероятно няма съмнение за това, че психиатрично болен е нормален човек, който зад лудостта си се крие или намира възможност да съществува пред структурата и системата, която съществува, която е психиатрично болна в лицето на лекарката.

Искам да се върна към това, че тръгвайки към този материал спонтанно и без никаква вътрешна самоуговорка да започна или да не започна се доверявах на собственото си интуитивно усещане, вече превърнало се в опит за това, че нещо, което от първият прочит ме е купило и мога да тръгна срещу нещо може да ме излъже. Т.е. днес ние приемаме литературата без никакви гаранции, че представлението ще бъде адекватно за това, което обсъждаме. Представлението е нов вид продукция, която ние отново ще обсъждаме и това обсъждане може да бъде неблагоприятно за мене. Лично аз нямам никакви смущения или колебания за това, какво ще правя в тази пиеса.

МЛАДЕН КИСЕЛОВ

За мен казаното от Асен Шопов е убедително. Защото аз смятам, че това подобно заявление на режисьорът е гаранция за начална работа. Смятам, че с това, което той завърши, че резултатът от тази работа е непредвидим - това се отнася за всички нас, за всички наши работи, независимо с какво се занимаваме, дали играем или поставяме, или рисуваме и т.н. В този смисъл за мен беше принципиално важно това, което той изразява като липса на вътрешна задръжка да започне, липса на адаптиране на себе си, чрез каквото и да е, колкото и да е фйнно вътрешно насилие, което в случая липсва и това за мен е много важно. При всички случаи това значи, че актьорите ще се срещнат с една режисьорска воля, която е активна, която няма ден в момента на репетициите да се опитва да приближи пиесата към себе си.

Аз изцяло заставам зад това, което чух.

БАНЧО БАНОВ

Аз също имам резерви към литературният материал. Струва ми се, че по този обход, който тук режисьорът ни каза, смятам че работата би могла да стане.

ДИМИТРИНА ГЮРОВА

Аз подкрепям намеренията и вижданията на Асен Шопов.

Марине, на всички ни е ясно, че се вземат спешни мерки за преодоляване на кризата, а не се прави поврат в репертоарната политика на Народния театър. Искам това да бъде ясно като обсъждаме. Задачата, която на мен ми се поставя е да направя на камерна сцена постановка до излизането на "Бесове", т.е. до 15 февруари,

което означава да се направи успоредно разпределение на "Бесове". Да не се вземат актьори от "Бесове" и успоредно разпределение на "Дамски банкет", т.е. да не се вземат актьори от там. Тук изборът е относително свободен. Той носи белезите на едни чувствителни ограничения - ограничения в изборът на актьори, ограничения във времето. Това при всички случаи трябва да се има предвид. Но аз смятам, че пиесата независимо от отношението тук към нея, пиесата никак не е лишена от качества. Тя е добре написана, както каза Константин ^И ^л иев. Освен това в нея има един твърде значителен, - хуманен съвременен проблем. Противопоставят се две начала - това е духовното и бездуховното начало, съществува една тревога. Това е смисълът на пиесата. Ще оцелее ли, ще съумее ли да се съхрани духовността в тази агресия на бездуховността или ще бъде вписана в книгата на изчезващите видове. Такъв проблем съществува и според мен за този проблем заслужава да се работи, заслужава да се поставя.

Що се отнася до пожеланието да бъдат включени повече млади актьори, мисля, че то ще се окаже на практика неосъществимо, поради споменатите вече съображения за успоредното разпределение.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

Двамата режисьори защитават категорично своите пиеси без уговорки или пък с някакви обяснения, които са необходими и които смятат, че ще дадат възможност да си свършат работата.

На второ място, обсъждането на двете пиеси, което стана в художественият съвет показва, че голяма част, особено след като бяха изслушани и режисьорите, голяма част от художественият съвет категорично подкрепя двете заглавия, с уговорки от някои другари,

което е нормално. Т.е. може да се каже, че художественият съвет приема за работа двете пиеси.

Това означава, че двете пиеси трябва да влезнат по най-бързият начин в работа. И аз моля другарите Д.Гюрова и А.Шопов утре да дойдат при мен в 10.00 единият и в 10.30ч. другият - искам да се разберам за репетиционния период, който трябва да започне час по-скоро. Не само заради тази ситуация в която се намираме, но и защото трябва да се работи.

Тук съм изправен пред един много тежък проблем, който за първи път се поставя с такава острота и аз съм доволен от бившият си колега Стойчо Мазгалов, който тук много пределно, ясно казва нещата за вината. Този въпрос ние тук не можем да го обсъждаме. Той ще бъде обсъден на едно заседание, за което Литературното бюро ще трябва да изготви доклада за репертоарната политика на театъра. В този доклад могат да съществуват забележки и критични бележки за това, каква е била репертоарната политика на театъра, но нас преди всичко трябва да ни интересува как ще вървим напред. Аз сам с такава работа няма да се справя. Признавам, тук съм допуснал грешки от репетиционен характер, които в никакъв случай не се дължат на мое желание да създавам социално ~~напрежение~~ напрежение - това, което каза Ст.Мазгалов, а се дължат очевидно на недобра организация или на противоречия, които аз имам с режисьорите, когато става въпрос за разпределение. Тези неща също трябва да ги имаме предвид.

Това означава, че всички ние трябва да се отнасяме с много по-голямо разбиране за тази репертоарна политика - как да се работи и особено какви пиеси да се работят. Търсенето на пиеси не е само моя работа. Това е работа и на литературното бюро, и на ре-

режисьорите. Без да сезащитавам, аз в моя защита мога да кажа, че имаме голяма драматургия, но реализацията е такава и такава.

Съществува абсолютна необходимост от цялостна преоценка на работата на театъра и специално на репертоарната политика, но и на работата и на режисьорите, и на актьорите, и на литературното бюро. Ако ние мислим, че по същия начин до сега както сме работили и с един нов директор ще оправим работата – това няма да стане. Искам да ви уверя, че ако ние това не го проумеем и че ние се намираме в една нова ситуация, която за сега е твърде обръкана, но тя няма да е в наш интерес, напротив – обстановката ще върви към по-високите изисквания. Към по-високи изисквания от страна на органите, които ръководят театъра, и от страна на публиката, която ще влезе в салона. В София има стремеж за насищане с театри и този проблем за публиката не е съвсем нов, той е от няколко години, но сега той е от по-друг характер и се поставя с по-голяма острота.

Аз мисля, че ние на събранието за репертоарната политика, за което поставя въпрос Съюзният комитет и което е необходимо във връзка с предстоящият и следващият сезон трябва да се излезе с една ясна програма, с един добре подготвен доклад с всичките критични бележки, с една програма, която да съдържа по-контретни заглавия на базата на разговори с режисьори и на базата на разговори на Литературното бюро. Защото ние сега ако не приемем тези заглавия, ние отново изпадаме в летаргия.

Аз сега разбрах, че Николай Николаев се отказва от Художественият съвет. Аз утре имам разговор с него, който разговор няма да е много добър за него, защото той не е от хората, които могат да ми поставят ултиматум. Аз съм дълги години в този

театър и се намирам в едно възрастово положение и няма да позволя да ми се поставят ултиматуми от никого. Въпросът с протеста на Николай Николаев за мен е приключен. Аз като директор нося едналична вина и отговорност за работата на този театър, аз мога да разговарям с Художествения съвет, мога и да не приема решенията на Художествения съвет. Така е за сега и ултиматуми за момента, както е структурата на българския театър не могат да ми се поставят и не бива да се поставят такива неща.

Второ. В стаята за актьори във Военният театър е оставено едно анонимно писмо по мой адрес с обвинения от всякакъв род и с искане да се подпише от актьорите в този театър, т.е. събира се подписка против мен. Фактът, че писмото е анонимно достатъчно говори за неговите автори. Ако искат да събират подписи те трябва да започнат от този театър защото аз съм директор на този театър и тук хората ме познават колко пари струвам. По този въпрос аз ще кажа няколко думи, когато разговарям на събранието за репертоарната политика. Това ви го казвам информативно, но за мен то е важно.

Аз не се обиждам на Стойчо Мазгалов за това, което каза. Това е вярно, но то Стойчо не се дължи на желание да създавам социално напрежение. То се дължи очевидно на неща, които аз не ги оценявам или които не мога да преодолея тука, особено с режисьорите или добре не мога да планирам работата. Това са неща от организационен характер. Колкото до тяхната оценка и до значимостта на тяхната оценка за мен като директор дали мога или не мога да бъда директор, това за мен няма такова значение, че аз да се разсърдя на този, който ще ми го каже. Аз съм в състояние да приема нещата, които ми се казват, но които ми се казват открито и имат основание. Разбира се, че не е приятно, че това става в 14-тата година на мое-

то директорство, но вие ще се съгласите, че тези продължителни
стадии си имат своите отрицателни страни. Нещата с този ремонт
се развиха много лошо, за което аз нямам никаква вина. Ние закъс-
няхме с два месеца. Театърът и целият персонал беше принуден на
едно чергаруване с месеци, което е неприятно за всекиго. Но за да
можем да излезем от това положение са необходими усилията и добра-
та воля на всички. Планирането се състои в това, че един режисьор
като прави една пиеса, дали колегата му може да прави успоредно
с него друга пиеса. Най-големите трудности, които аз съм срещал
в това отношение и които ни доведоха до този репертоар, това са
трудностите за паралелното разпределение. И понеже аз изхождам
от съображенията, че трябва да се уважава творческият труд и че
не бива да се налагам, което не е много стабилна позиция, но моя-
та позиция е била такава и вината е моя, че продукцията на театъра
в момента се свежда до 13 пиеси. Това никога не е било. Това е
резултат на един кризисен процес, който е продължил няколко годи-
ни и сега излиза на бял свят. И за да можем не да излезем, а да
дадем доказателство, че ние тръгваме да се борим с този процес,
аз ви моля да започнем работа в тази посока, за която сега гово-
риме. Тр

Третото заглавие е известно "Образ и подобие" и от там-
нататък ще моля Литературното бюро да се консултират помеждуси,
да мислят, защото когато излезем на това събрание за репертоарната
политика някои от актьорите ще искат да си разчистят сметките с
мен. Това е едно на ръка, но голяма част от тях ще се интересу-
ват от това, какво ще правим по-нататък и то не изобщо, а със за-
главие, с автори, за да може всеки да си прави сметка кой къде
ще работи и т.н. По такъв начин бихме могли да направим някаква
крачка от тази криза.

Това е моето мнение. Несмятам, че съм засегнал някого с нещо. Това събрание за репертоарната политика трябва добре да се подготви и да го направим през месец януари, но ако искате може да се направи по-рано, но ние нямаме възможност да се подготвим - има нужда от подготовка, която литературното бюро трябва да извърши и само, и с режисьорите, и освен това вече от 1 януари ще започне редовно своята работа, ще се нормализира обстановката. Това събрание може да се осъществи към 20 януари или към края на месеца, когато е времето да се обсъжда новият репертоар на театъра.

Но искам да помоля другарите от Литературното бюро да не сиговорим следващият път по същия начин. Ние не веднъж сме говорили по този въпрос. Като не може едно заглавие да излезе предварително да се уточняват нещата и да му се предложи друго заглавие и той да има възможност да почне за да не стават тези засечки, които са в основата в малобройността на нашата продукция.

СТОЙЧО МАЗГАЛОВ

Аз мисля, че в най-скоро време трябва да се подмени съставът на този художествен съвет.

ВЕЛКО КЪНЕВ

Ние на един от миналите съвети обсъждахме този въпрос и се реши да се разпределят пиесите, които са обсъждани от този съвет и след като излезе разпределението веднага след това ние да направим събрание за избор на нов Художествен съвет. Това беше наше решение за да не се затлачва работата, защото на новите хора трябваше да им се дават пиесите, да се приемат наново и т.н. и затова решихме след този съвет да се направи изборът и аз предлагам това събрание да се проведе до нова година.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

Може да, но при условие, че ние на това събрание няма да коментираме никакви други въпроси.

Давам думата на Асен Шопов да прочете разпределението на пиесата.

АСЕН ШОПОВ

Преди да прочета разпределението искам да направя една бележка за протокола, който се води.

Мисля, че не е точно казано, когато казвате, че с болшинство в съвета се приема пиесата с особено мнение на някои другари, т.е. някои другари в случая доколкото разбирам е литературното бюро. Те са на мнение да гласуват доверие за работа, но по отношение на заглавието има единомислие – Пенчо Линов не го чувам, но с да и не ще каже същото предполагам, най-малкото от солидарност и това би трябвало протоколно да се уважи.

Разпределението е в рамките на обявеният вече списък, аз само конкретизирам разположението на ролите, както са по пиеса.

МАРИН ЯНЕВ

Искам да направя само една вметка.

Когато Асене ти извика част от актьорите за да се запознаят с пиесата и голяма част от тези актьори попадат в разпределението мисля, че не бива да се минава като практика от тук нататък, тъй като това създава едно напрежение в театъра не особено полезно. За това има установена практика – първо се приема пиесата на Художествен съвет, след което актьорите или част от тях биха могли да бъдат извикани за запознаване. Но тя не бива да пред-

44
хожда Художественият съвет, аз разбирам твоята благородна цел, но
тя не се тълкува така благородно от всички в състава и създава
излишно напрежение.

АСЕН ШОПОВ

Искам да ви обясня, че нямаше да тръгна срещу пиесата
без справка от тези 7 жени да се консултирам + със знак ДА пиеса-
та ни импонира, готови сме да работим. Отивайки по администрати-
вен път срещу тях със заповед нямаше да започна работа.

Ще ви прочета разпределението:

БАРДИН - СТОЙЧО МАЗГАЛОВ
ЮРИЕВА - СЛАВКА СЛАНОВА
Б БУЧКИНА - ГАЛИНА АСЕНОВА
ВЕДЕНЕЕВА - МАРГАРИТА ДУПРИНОВА, ИВАНКА ДИМИТРОВА
ФУТОРЯН - ВАНЧА ДОЙЧЕВА
ЖАБИНА - ЙОРДАНКА КУЗМАНОВА
СЕРДОК - ЖОРЖЕТА ЧАКЪРОВА
ЖЕНА БЕЗ ИМЕ - МАРИЯ СТЕФАНОВА
БРИЗГАЛОВ - КОНСТАНТИН ЦАНЕВ
СЕРВИТЬОР - БОРИС ЛУКАНОВ

ДИМИТРИНА ГЮРОВА

БОБ - ЮРИ АНГЕЛОВ

ТЕД - ГЕОРГИ СТАЙКОВ

ДОРИН - АЛБЕНА ЧАКЪРОВА

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА

Юри Ангелов ме помоли да уведомя съвета, че по чист творчески момент моли да бъде освободен от тази роля. Излизайки от "Кендида", той влиза в една пиеса, с която се е запознал в роля твърде сходна до ролята си в "Кендида", понеже не е имал възможност това да го направи писмено. Това го съобщавам само като знак на внимание на съвета за един такъв проблем, който не би трябвало аз да го внасям.

ДИМИТРИНА ГЮРОВА

Искам да ви кажа, че възможностите за маневриране са почти нулеви и ако Юри Ангелов се отказва, това означава да падне заглавието, тъй като цялата група млади мъже са заети в "Бесове". Ако Юри се откаже прави невъзможно успоредната работа на пиесата с "Бесове". Лично аз смятам, че ролите никак не са сходни, че сходството е доста привидно. Юджин е един твърде действен, твърде прогресивен в поведението си млад човек, независимо от вътрешната си сложност и психологическа натовареност тука е съвсем друг персонаж. Но ако утре Юри Ангелов се откаже, това ще направи нереализуемо заглавието.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

Антония, когато те молят да внасяш такъв проблем те моля да разговаряш първо с мен за да мога да направя предварително каквото мога и тогава да занимаваш Художественият съвет. Всички моля да имат предвид това нещо, защото преди да се кометира тук един въпрос аз мога да разговарям с актьорът и да се разбере с

него. А когато тук се коментира, моята задача вече значително се усложнява.

Ето виждате, че когато говориме запродукцията, за заглавието и т.н. как веднага се поставя условието, че ако Юри Ангелов не участва пиесата не може да се прави, просто обяснявам на Художественият съвет защо съм се провалил.

ДИМИТРИНА ГЮРОВА

Аз също бих говорила с актьорът, ако имах такъв сигнал, но в последните десет дни боледувах сериозно и нямах възможност.

АСЕН ШОПОВ

Аз мисля, че това което Димитрина Гюрова казва е вярно, т.е. за разликата. Нямам никакво усещане, че Юри Ангелов алтернативно поставя въпроса, т.е. че той споделя творческо възмущение, което при поясняването няма да конфликтуета с факта, че е разпределен за работа.

СТЕФАН ДАНАИЛОВ

Аз съжалявам, че Енчо Халачев го няма, но цялата тази младежка група изхождайки от това, че Георги Стайков го имаме вече в една роля, която можем да обсъждаме дали да се подновява договор или не. А голяма част от другите млади хора, които участват при Енчо Халачев и дали ще имат по-нататък възможност за изява, но те са с минимални задачи и ние ще се изправиме пред неудобството да оценяваме тези хора. Тъй като Андрей Баташов има три сцени по две страници. Същата история е с всичките бунтари, включвайки Кра-

сими́р Марянов, Никола́й Цанков и други момчета. Те са с три сцени и аз не́znam дали няма възможност за ролята на Юри да има дубльор.

ДИМИТРИНА ГЮРОВА

Може да има две-три сцени, но когато Енчо Халачев започне да върти "Бесове" тези хора ще му бъдат необходими, те ще бъдат ангажирани в репетиции и не може да се работи успоредно.

СТЕФАН ДАНАИЛОВ

Аз изхождам от това, че тези седем репетиции имаха резултат за представлението на "Кендида". Дали тези млади хора ще влезнат малко по-късно при репетициите на Младен Киселов, това няма такова значение, но това, което имат в "Бесове" не коментира стават ли тези момчета за този театър или не стават. Тези две момчета непрекъснато питат ила ми какво да работят.

ВЕЛКО КЪНЕВ

Това е по желание на др.Гюрова и ако тя проявява интерес към някого от тях и да се вземе думата на Енчо Халачев, който също трябва да влезе в положението на театъра и на тези млади хора и да разбере - това е въпрос на съгласие.

ДИМИТРИНА ГЮРОВА

Енчо Халачев го няма и разговорът в момента е без диалог.

АСЕН ШОПОВ

Не може в този етап на работа вие към Енчо Халачев да имате никакви въпроси. Слизайки "Бесове" на сцената да мътите мозъка на Енчо. Това е наливане масло в огъня.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

Искам да ви помоля двамата режисьори да микажете началото на репетициите. Кога ще започнете?

АСЕН ШОПОВ

Утре е сряда, ще излезе заповедта и в четвъртък на 21. декември може да започнем работа.

ДИМИТРИНА ГЮРОВА

Тъй като още не съм добре, бих помолила да започна следващата седмица от вторник.

АСЕН ШОПОВ

В заповедта да се впише сценография Младен Младенов.

ДИМИТРИНА ГЮРОВА

Сценография Атанас Велянов, музикално оформление Дора Грашева.

Що се отнася за ангажиращият съвета въпрос за дубльорствата, много ви моля, консултацията с Енчо Халачев е необходима. Защото може да възникне възражение у моя колега, че се отклонява вниманието на негови изпълнители в репетиционния период, който му остава и който трябва да бъде особено напрегнат, че се отклонява

с други задачи, един вид, че му се отнемат изпълнителите. Аз мо-
ля такъв разговор да се състои.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

На мен предварително ми е ясно какво ще каже Енчо Хала-
чев, но става дума за актьори, които там са ангажирани с малки
задачи. В края на сезона ние трябва да решим на тези хора да им
дадем ли още един сезон или не.

Давам думата на Младен Киселов да прочете разпреде-
лението на "Образ и подобие".

МЛАДЕН КИСЕЛОВ

КРАЛ РИЧАРД ТРЕТИ - СТОЯН АЛЕКСИЕВ

ДЪРВАР - ВЕЛКО КЪНЕВ

ТОГИ - ГЕОРГИ МАМАЛЕВ, тук беше Константин Цанев и тряб-
ва да помислим, ЮРИ АНГЕЛОВ, МАРИУС ДОНКИН, НИКОЛАЙ ЦАНКОВ и
КРАСИМИР МАРЯНОВ.

Тогите са взети млади актьори, тъй като в решението има
преминаване на голяма възрастова амплитуда, която ще има някои
пантомимни задачи, повече пластически задачи и постепенно ще има
подчертан представленчески момент в това, което изисква гъвкавост
и така нататък.

ВЕРНОПОДАНИЦИ - АТАНАС ВОДЕНИЧАРОВ, НИКОЛАЙ НИКОЛАЕВ

ДАДО БОЖЕ - ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ-ГЕЦ

САТАНА - НАУМ ШОПОВ

НОСАЧИ НА ПРЪСТ - АНДРЕЙ БАТАШОВ, ГЕОРГИ СТАЙКОВ

ГРАДИНАР - ИВАН ТОНЕВ

ЖЕНАТА - ВИОЛЕТА БАХЧЕВАНОВА

ПЛЕМЕННИЦА - ЕВЕЛИНА ПЕШЕВА

Това е предложението за разпределение.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

Имате ли някакви съображения.

ВЕЛКО КЪНЕВ

Смятам, че може да се помисли за Антон Радичев. Това е актьор, който може да влезе в материята, може да постигне неща и главното ми съображение е за Дърваля.

МЛАДЕН КИСЕЛОВ

В смисъл да направиме с двама изпълнители? Това мисля, че ще има доста затруднения.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

Ще помислим по този въпрос. Има ли други въпроси?

МЛАДЕН КИСЕЛОВ

Веднага трябва да кажа, че като човешки материал, това е човек, който като подобно нещо има съвпадение между неговата природа и това, което предлага текста. Невключването му е било продиктувано не от липси актьорски, а изключително особената му боя, която мисля, че го прави много трудно използваем в правенето на колективен портрет, какъвто на места ще изисква тогата. И от тази гледна точка ме е страх от много крайно отделяне на една-та тога, защото той не може да не е физиономичен на сцената. Той

винаги е толкова ярък и в този смисъл мисля, че... А участието в каквато и да е от другите малки епизодични роли не е никакъв проблем, но не знам до колко това, след този голям период, в който той очаква голяма роля, знам това, ще бъде достатъчно привлекателно за него. От гледна точка на удължаване на репетиционния период е под голям въпрос, т.е. това значи практически да се поставят в двойно време нещата и бих помислил още и върху някои други проблеми свързани с тази роля. - Аз работя с Антон Радичев с удоволствие и нямам никакви задръжки.

СТЕФАН ДАНАИЛОВ

Като се изяснява въпросът с тези разпределения, литературното бюро и другарите режисьори трябва по-активно да помислят какво може паралелно да се работи. Това от сега трябва да е закон.

МАРИН ЯНЕВ

Аз искам да отправя въпрос към литературното бюро тук. Имат ли те някакво изработено вече становище за бъдещият репертоар и ако има такова съобразено ли е то със силната дума, която аз преди малко употребих - поврат? И смятат ли, че тя е много силна? Чувстват ли необходимост от действително повратни моменти в подбора на нашият репертоар и неговия строеж във времето. Мисля, че е редно в най-близко време ако не са го направили досега да го направят този проекто-репертоар за да можем ние вече спокойно да постъпваме към нещата, а не непрекъснато да спасяваме положението.

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА

Пиесата на Христо Бойчев може да тръгне паралелно в едно разпределение с Младен Киселов.

КОНСТАНТИН ИЛИЕВ

Освен това има предложено друго българско заглавие в репертоара, което заслужава внимание. Това е пиесата на Михаил Величков. Пиесата е много актуална и смятам, че може да се играе и долу и горе. Въпросът тук е авторът дали няма претенции за голямата сцена.

МЛАДЕН КИСЕЛОВ

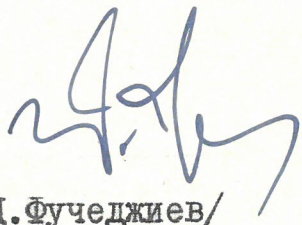
Аз искам да кажа нещо предварително като заявка. Ще получим пиеса до месец време, камерна от Стефан Гечев.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

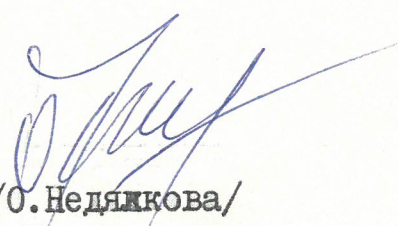
Много моля пиесата на Михаил Величков веднага да се размножи в четири екземпляра и да се дадат на четиримата режисьори. Това смятам, че е практика, която е нормална.

Закривам заседанието.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

/Д.Фучеджиев/

Стенограф:

/О.Недялкова/